

Eindevaluatie project ESF
Activering van arbeidsbelemmerden
en
55-plussers

1-11-2012 t/m 1-6-2015

1. Inleiding

In november 2012 is Pasmatch in opdracht van SoZaWe Haarlem gestart met een ESF-project. Doel van dit project was om voor een groep arbeidsbelemmerden en 55-plussers de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen en hen, zo mogelijk, toe te leiden naar betaald werk. In november 2013 is gebruik gemaakt van de mogelijkheid een verlengde ESF-subsidie aan te vragen. Deze is toegekend en daardoor kon het project worden voortgezet tot 2 juni 2015.

In dit document laten wij aan de hand van cijfers de resultaten zien van het ESF-project. Tevens geven wij inzicht in de samenstelling van de doelgroep die aan het project heeft deelgenomen.

2. Het project in het kort

De uitvoering van het project is gestart op 1 november 2012 en eindigde, na een verlengde subsidieperiode, op 2 juni 2015. De start verliep moeizaam en rommelig omdat de werkafspraken die Pasmatch en SoZaWe begin 2012 met elkaar gemaakt hadden, niet afgestemd waren op het voeren van een ESF-administratie later dat jaar. Nu, ruim twee jaar later, zijn de administratieve verplichtingen die ESF-subsidies met zich meebrengen, volledig geïntegreerd in onze werkprocessen.

Het ESF-project was bedoeld voor arbeidsbelemmerden (inclusief personen op de wachtlijst SW) en 55-plussers. Conform de toen geldende ESF-regeling werd iemand als arbeidsbelemmerd aangemerkt wanneer hij 23 jaar of ouder was en door een arts of arbeidsdeskundige was vastgesteld dat er sprake was van een arbeidsbeperking op medische of psychische gronden.

De opdracht die Pasmatch kreeg bij de uitvoering van dit project was het verkleinen van de afstand tot de arbeidsmarkt van deze doelgroep. Uitstroom naar werk was niet het primaire doel maar behoorde vanzelfsprekend wel tot de mogelijkheden.

Het project maakte onderscheid in verschillende trajectsoorten:

- bemiddeling (periode 2012 – 2013)
- actiefstage (periode 2012 – 2013)
- zorgonderzoek (periode 2012 – 2013)
- werken aan werk (vanaf 2014)

In bijlage 1 is een inhoudelijke beschrijving van deze vier trajecten terug te vinden.

Instroom in het ESF-project is in eerste tegenereerd door te beoordelen of cliënten die al een traject volgden bij Pasmatch, voldeden aan de doelgroepcriteria. Aanvullend daarop is aan de hand van namenlijsten van SoZaWe en door doelgroepsselectie door Pasmatch uit de reguliere aanmeldingen, nieuwe instroom gerealiseerd.

Hoewel voor de uitvoering van het project drie verschillende contracten zijn afgesloten tussen Pasmatch en SoZaWe Haarlem, was de doelgroep en het doel van het project steeds gelijk. Om die reden worden in deze evalueatie alle resultaten over de volledige periode gepresenteerd en maken wij geen onderscheid in contract- of subsidieperiode.

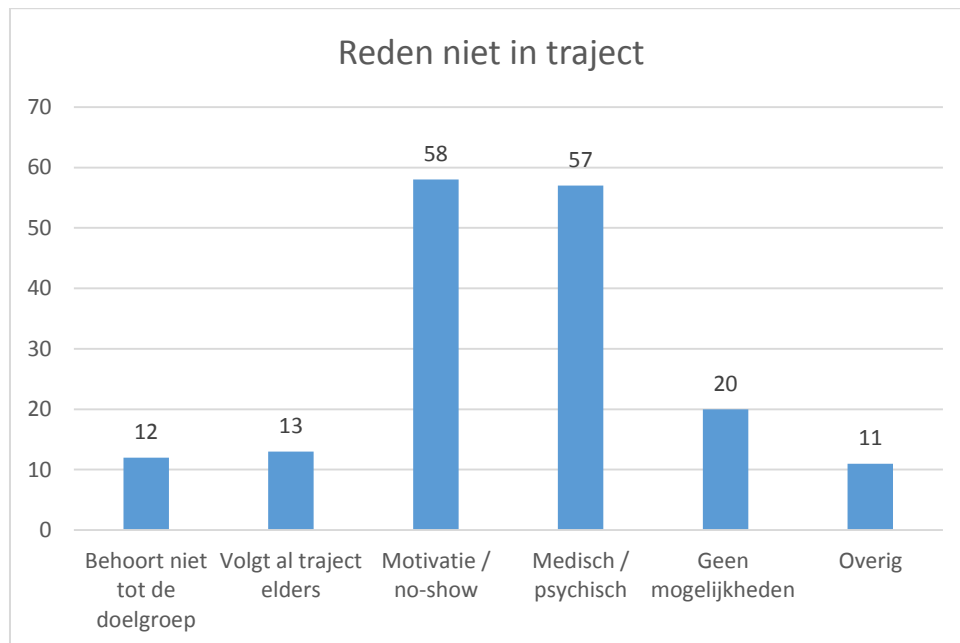
Subsidieperiodes

De eerste subsidieperiode liep van 1 mei 2012 t/m 31 oktober 2013, waarbij was afgesproken dat de op 31 oktober 2013 nog lopende trajecten, uiterlijk op 31 december 2013 afgesloten zouden worden. Daags na het einde van deze subsidieperiode is besloten om een verlenging aan te vragen welke is

toegekend ingaande 2 december 2013 t/m 1 juni 2015. Hoewel er dus ruimte zit tussen de subsidieperiodes, is de uitvoering van het project nooit onderbroken geweest.

3. De deelnemers

In totaal zijn **432** personen geselecteerd voor deelname. Hiervan zijn 261 personen (60%) ook daadwerkelijk gestart met een traject. De overige personen zijn om uiteenlopende redenen niet met een traject gestart:

Behoort niet tot de doelgroep

Een groep van 12 personen bleek bij nader inzien niet / niet meer tot de doelgroep te behoren. Deze mensen hebben wij een ander traject bij Paswerk aangeboden, aangemeld bij een partner in de stad of hebben wij na de intake teruggemeld.

Volgt al traject elders

De cliënten die al in traject zaten (13 personen) waren met name actief bij Roads, Ecosol, de Brijder, het RIBW of hadden al vrijwilligerswerk.

Motivatie en no-show

Het percentage cliënten dat niet gereageerd heeft op onze oproepen of niet wilde meewerken aan het traject is relatief groot: ruim 13% van het totaal aantal aanmeldingen. Dit valt deels te verklaren door het feit dat deze cliënten vaak al jaren een uitkering ontvingen en soms ook al jaren een ontheffing hadden. Het in beweging krijgen van deze groep is al een traject op zich dat ons inziens alleen door intensieve samenwerking tussen gemeente en Pasmatch (zowel voorlichting als lik-op-stuk) gerealiseerd kan worden. Gaandeweg het project zijn de samenwerkingsafspraken met onze opdrachtgever (SoZaWe) hierover aangescherpt om dit aantal zoveel mogelijk terug te dringen.

Medische en / of psychische beperkingen

Hoewel het ESF-traject o.a. bedoeld was voor personen met een arbeidsbeperking, had een aantal cliënten dusdanige medische en / of psychische beperkingen, dat een traject (nog) niet mogelijk was. Denk hierbij bijvoorbeeld aan: herstel van een zware operatie, onverwerkte trauma's, ernstige verslavingsproblematiek, zwangerschap etc. Vaak ging aan deze terugmeldingen een uitgebreide

intake en soms zelfs assessment vooraf. Omdat het ESF pas spreekt over een traject als er een trajectplan is opgesteld, hebben wij deze personen opgenomen in de groep ‘niet gestart met traject’. In de praktijk is een deel van hen dus wel degelijk bij ons in begeleiding geweest, maar zijn zij tijdens of na het assessment (noodgedwongen) door ons teruggemeld. Overigens hebben wij intussen ons werkproces dusdanig aangepast dat het traject al vanaf de start in het assessment subsidiabel is.

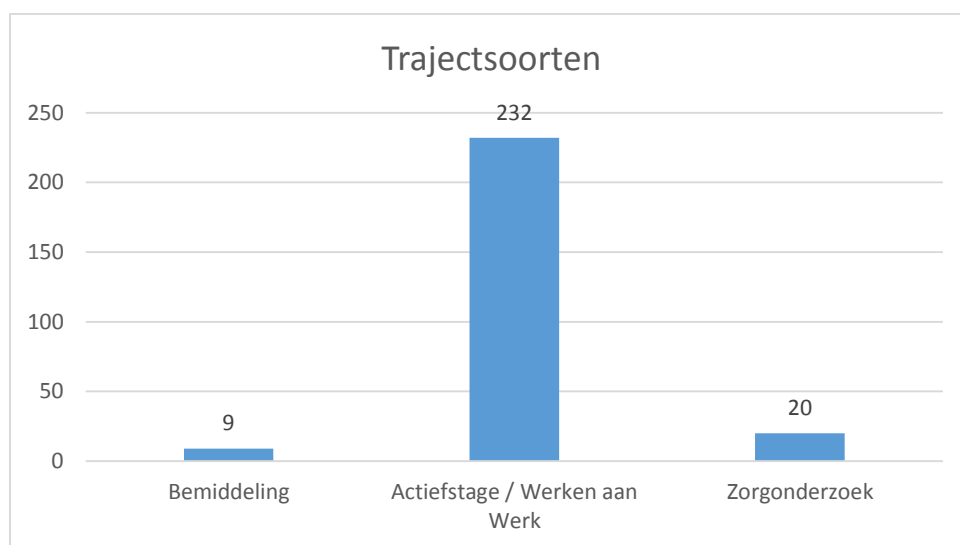
Geen mogelijkheden

In deze categorie zitten vooral cliënten die door sociale omstandigheden of vanwege multiproblematiek, door ons niet in staat werden geacht tot het volgend van een traject. Denk hierbij aan problemen m.b.t. huisvesting, schulden, mantelzorg, kinderopvang etc.

Overige redenen van teruggemelding

Hierbij gaat het om einde WWB, verhuizing of overlijden.

De verdeling van de gestarte trajecten naar trajectsoort is als volgt:

Mannen – vrouwen

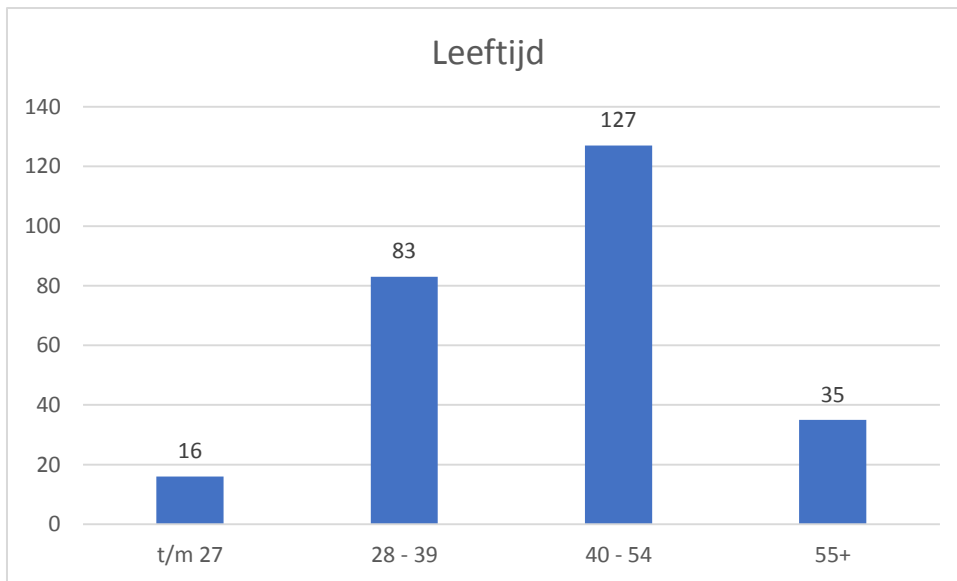
De procentuele verhouding van de deelnemers tussen mannen en vrouwen bedroeg respectievelijk 58% - 42%.

Doelgroep: arbeidsbelemmerd of 55+

Het merendeel van de cliënten behoorde op grond van een arbeidsbeperking tot de doelgroep, te weten 87%. De overige 13% kon op grond van hun leeftijd (55 jaar of ouder bij de start van het traject) deelnemen aan het ESF-project.

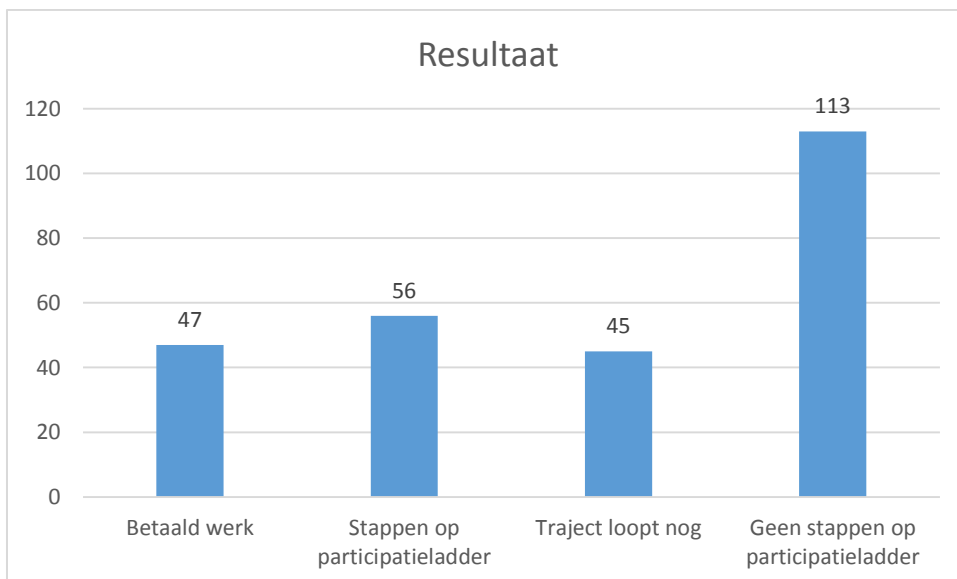
Leeftijd

Om deel te kunnen nemen moest cliënt tenminste 23 jaar zijn (doelgroepbepaling ESF). Hierdoor hebben relatief weinig jongeren deelgenomen aan het project:

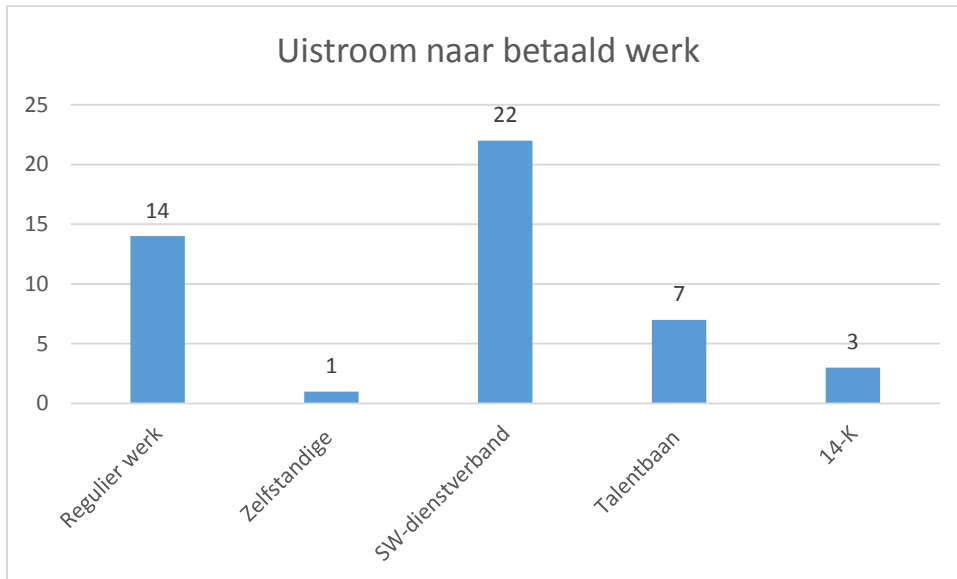
4. Resultaten

Ruim 39% (103) van de trajecten hebben wij met succes afgesloten. Dit betekent dat cliënt een stap heeft gezet op de participatieladder of is uitgestroomd naar werk.

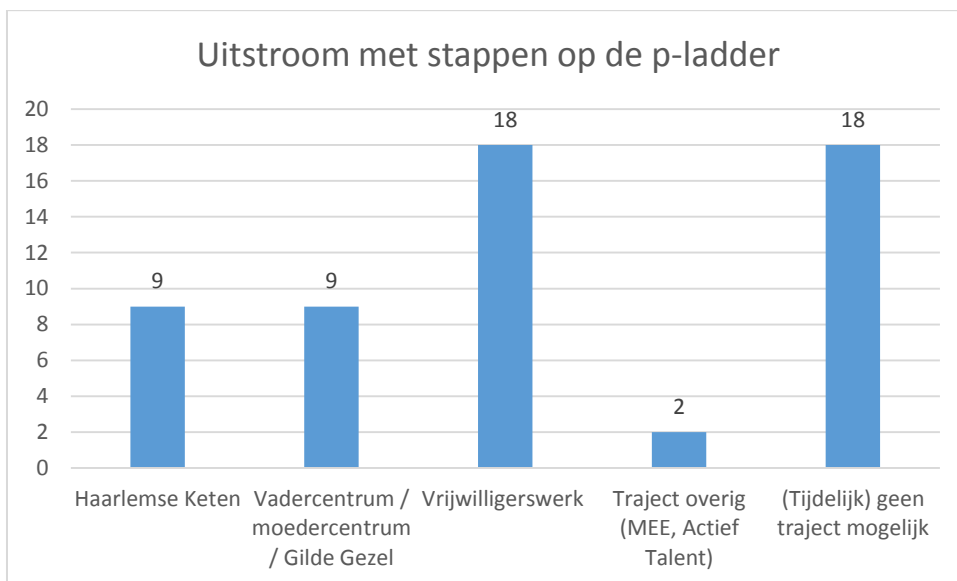
Betaald werk

Hoewel niet primair het doel van het project, zijn 47 personen uitgestroomd naar betaald werk. Het merendeel deed dit naar een gesubsidieerde baan, met name een SW-dienstverband. Dit is ook logisch omdat de doelgroep voornamelijk bestond uit arbeidsbelemmerden, waaronder personen op de wachtlijst SW.

Stappen op de ladder

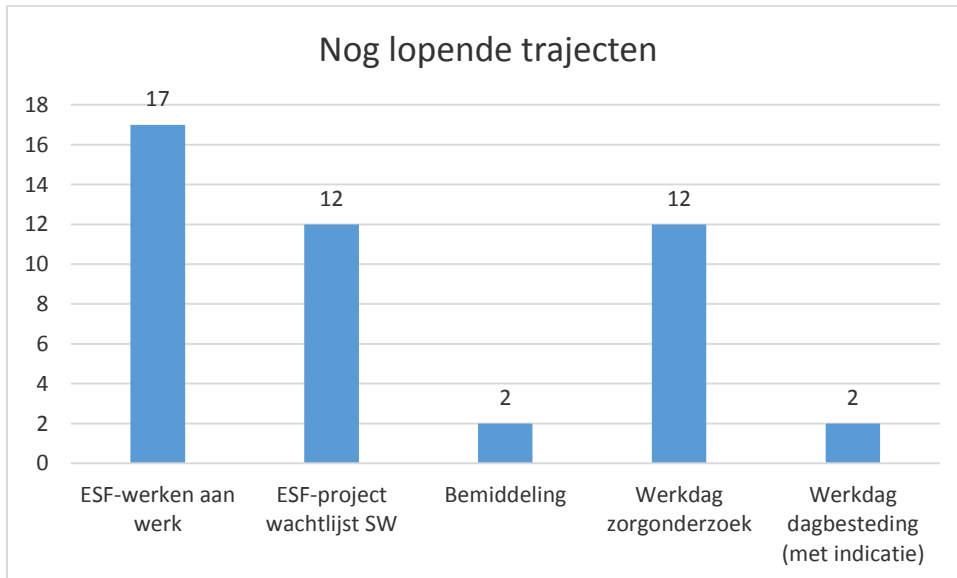
Niet voor iedere deelnemer behoorde uitstroom naar betaald werk tot de mogelijkheden. In die gevallen richtte het traject zich op het ontwikkelen van de sociale- en werknemersvaardigheden en het opbouwen van arbeidsritme. Einddoel van die trajecten was vrijwilligerswerk, dagbesteding of een andere vorm van maatschappelijke participatie.

Traject loopt nog

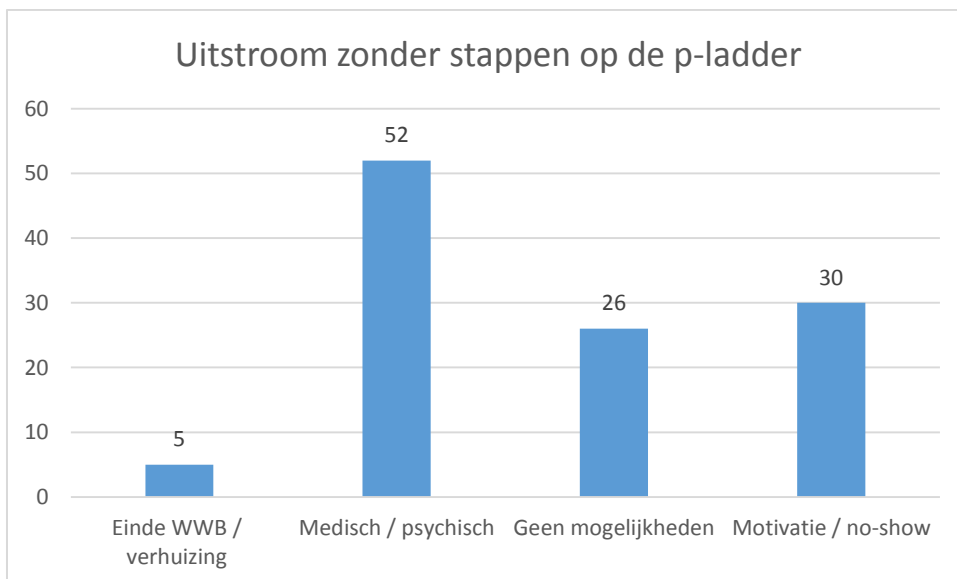
Wij hebben nog niet alle trajecten afgerond. In principe kunnen trajecten doorlopen in de nieuwe ESF-periode. Wij hebben daarbij wel kritisch gekeken naar het uitstroompotentieel: ESF is nu immers geen apart project meer maar maakt onderdeel uit van het reguliere contract 'Bemiddeling en Preventie'. Dat betekent dat we alleen cliënten in traject hebben gehouden van wie de verwachting is dat ze (binnen redelijke termijn) kunnen uitstromen naar betaald werk.

Uitzondering hierop zijn de trajecten in het project Wachtlijst SW. Voor de uitvoering van dat project zijn extra middelen beschikbaar gesteld. Deelname is uitsluitend bedoeld voor de oude wachtlijst SW en leidt tot instroom in een garantiebaan. Voor hen voor wie dit niet mogelijk is, is het traject gericht op het vinden van een andere vorm van participatie (dagbesteding, vrijwilligerswerk etc.). Deze trajecten kunnen doorlopen tot eind 2016.

Geen stappen op participatieladder

Helaas hebben we niet alle trajecten met succes kunnen afronden. Een grote groep cliënten heeft het traject voortijdig verlaten om verschillende redenen:

Verreweg de meest cliënten hebben het traject voortijdig verlaten omdat hun medische en / of psychische beperkingen, te belemmerend waren. Soms was dit van tijdelijke aard (bijvoorbeeld tijdelijk opspelande medische klachten, overlijden van naaste waardoor psychische problemen weer de bovenhand namen) maar soms hebben we ook moeten constateren dat de beperkingen dusdanig belemmerend zijn, dat activering niet meer haalbaar is.

Daarnaast is er een groep cliënten waarbij wij er niet in geslaagd zijn het gebrek aan motivatie te doorbreken. Ondanks empowermenttraïngen en de inzet van diverse coachingstechnieken blijft er een groep die niet bereid was mee te werken aan het traject of niet bereid was concessies te doen om het traject te laten slagen. Deze groep bedraagt toch nog zo'n 11,5% van het totaal aantal gestarte trajecten.

5. Gemiddelde trajectduur

De doelgroep van dit project bestond uit arbeidsbelemmerden en 55-plussers. Op enkele uitzonderingen na is dit een doelgroep met een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt. Gemiddeld duurde een traject dan ook 12 maanden, waarbij het traject met uitstroom naar regulier werk gemiddeld de kortste doorlooptijd had, te weten 9 maanden.

Regulier werk	9
Zelfstandige (betreft maar 1 cliënt)	14
Gesubsidieerd werk	19
Retour met stappen op participatieladder	11
Retour zonder stappen participatieladder	9

Dat de trajecten die resulteerden in uitstroom naar een gesubsidieerde baan het langst duurden, is logisch te verklaren. De meeste uitstroom vond immers plaats in de SW en instroom in de SW is afhankelijk van de positie op de wachtlijst en de opgelegde taakstelling vanuit het rijk.

6. Klanttevredenheid

In augustus en september 2014 hebben wij een aantal cliënten een klanttevredenheidsvragenlijst voorgelegd. Deze vragenlijst is gelijk aan de vragenlijst die *Blik op Werk*¹ gebruikt voor het meten van de klanttevredenheid. De lijst is door 27 personen ingevuld. Dit is ongeveer 1/3 van het totaal aantal cliënten dat op dat moment ten minste 6 maanden deelnam in een ESF-traject. In onderstaand overzicht staat per rubriek het gemiddelde cijfer dat wij van de deelnemers kregen:

De tijd die het duurde voor u bij Pasmatch terecht kon	7,4
Klantvriendelijkheid	8,1
Telefonische bereikbaarheid	7,9
De informatie die Pasmatch u gaf over uw rechten en plichten	7,5
Nakomen van afspraken	7,7
Deskundigheid van de loopbaanbegeleider	8,2
De voorbereiding van de loopbaanbegeleider op de gesprekken met u	8,1
De betrouwbaarheid van de loopbaanbegeleider	8,4
Het aantal keren dat de loopbaanbegeleider contact met u had	8,1
Kwaliteit van het plan van aanpak (trajectplan)	7,6
Ruimte voor inbreng van uw eigen ideeën	7,7
De tijd die u zelf heeft besteed aan het traject	7,9
Aansluiting op uw eigen situatie	8,0
Duidelijkheid van de communicatie en gemaakte afspraken	8,1
De zorgvuldigheid waarmee Pasmatch met uw gegevens omgaat	8,1
Resultaat van de begeleiding (tot nu toe)	8,1
Het gevoel serieus genomen te worden	8,1

Met een gemiddeld cijfer van 7,9 kunnen wij constateren dat cliënten tevreden zijn de dienstverlening die wij geboden hebben in dit project.

7. Conclusies

Het project heeft niet alleen bijgedragen aan de maatschappelijke activering van een groep cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, het heeft er tevens toe bijgedragen dat een flink aantal

¹ *Blik op Werk* is het kwaliteitskeurmerk voor de re-integratiebranche. Pasmatch heeft dit keurmerk sinds 2013.

personen is uitgestroomd naar betaald werk en hierdoor geheel of grotendeels in het eigen levensonderhoud kan voorzien. Wij beschouwen dit project dan ook als succesvol, zeker gelet op het feit dat uitstroom naar betaald werk niet het primaire doel was.

Wij concluderen tevens dat het realiseren van dit resultaat met deze doelgroep geen gemakkelijke opgave is. De trajecten duren relatief lang en vragen veel persoonlijke aandacht en coaching. Veel van deze trajecten kenmerken zich door twee stapjes vooruit en één stapje achteruit. Een grote groep cliënten heeft het traject voortijdig moeten verlaten. Soms omdat een gebrek aan motivatie en inzet het onmogelijk maakte om stappen te zetten, vaak ook door andere omstandigheden zoals sociale problematiek of teveel medische / psychische beperkingen.

Hoewel het project beëindigd is, zetten wij voor een groep van 45 cliënten het traject nog voort. Zij hebben tijdens het project forse stappen gezet en wij verwachten dat deze groep binnen redelijke termijn alsnog kans maakt om uit te stromen naar betaald werk. Zo lang wij dit vertrouwen houden, loont het ons inziens te blijven investeren in de cliënt.

8. Financiële paragraaf

Aan de uitvoering van dit ESF-project lagen drie contracten ten grondslag, verdeeld over twee subsidieperiode. Onderstaande tabel geeft inzicht in de kosten versus de gerealiseerde subsidie.

Kosten

2012	0
2013	496.400
2014	400.000
<i>Totaal</i>	<i>896.400</i>

Subsidie

2012-2013	87.000
2014-2015	95.000
<i>Totaal</i>	<i>182.000</i>
Saldo	714.400

De subsidieperiode 2014 - 2015 moet nog afgesloten en verantwoord worden. Het genoemde subsidiebedrag is weliswaar reëel maar dus nog niet definitief.

8. Inzet gegenereerde subsidie en ESF periode 2015 – 2016

Conform de contractuele afspraken wordt de gegenereerde subsidie ingezet bij Pasmatch voor extra dienstverlening voor de ESF-doelgroep. Op moment van schrijven van deze evaluatie zijn SoZaWe en Pasmatch nog in overleg op welke wijze de € 87.000 ingezet zal worden.

Voor de gegenereerde subsidie in de periode 2014 – 2015 zal dit pas na vaststelling door het Agentschap gebeuren. Dit is naar verwachting niet eerder dan eind van het eerste kwartaal 2016.

Intussen is er een nieuwe ESF-regeling van kracht. Dit betekent o.a. een verruiming in de doelgroep en een vereenvoudiging in de verantwoording. Sinds januari 2015 wordt het reguliere contract 'Bemiddeling en Preventie' ingezet als co-financiering. Concreet betekent dit dat alle trajecten Werken

aan Werk voor zover mogelijk onder het ESF gebracht worden. Hierdoor wordt zonder inzet van extra middelen toch een flink subsidiebedrag gegenereerd.

Door de vereenvoudigde wijze van verantwoorden is het mogelijk om aan de hand van een door het Agentschap verstrekte rekensheet maandelijks de gegenereerde subsidie te berekenen. De tot op heden (januari t/m juli 2015) gegenereerde subsidie bedraagt circa € 58.000. Deze periode loopt nog tot eind oktober 2016.

Bijlage 1: toelichting trajectsoorten

In deze evaluatie maken wij onderscheid in vier verschillende trajecten, te weten:

- bemiddeling
- actiefstage
- zorgonderzoek
- werken aan werk

In deze bijlage beschrijven wij kort wat deze trajecten inhouden.

Bemiddeling

Dit traject is bedoeld voor werkzoekenden die klaar zijn om bemiddeld te worden. Standaard onderdelen van dit traject zijn: sollicitatietraining, empowermenttraining en minimaal 1 x per week deelname aan vacaturecentrum. Eventueel wordt nog aanvullende scholing ingezet zoals taxipas, heftruck, VCA etc.

Actiefstage

Dit traject maakt op dit moment geen onderdeel meer uit van onze dienstverlening voor SoZaWe. In plaats daarvan hebben we nu het traject Werken aan Werk. De actiefstage was bedoeld voor werkzoekenden met een (zeer) grote afstand tot de arbeidsmarkt. Doel van dit traject was cliënten te activeren en zo mogelijk een stapje hoger op de participatieladder te brengen. Uitstroom naar betaald werk was niet primair het doel. De actiefstage startte met een assessment van 6 tot 8 weken. Doel van het assessment is een advies uit te brengen over een passend traject gericht op duurzame arbeidsinschakeling of activering van de klant. Immers, hoe passender het traject, hoe groter de kans op succes.

Het assessment bestaat uit verschillende onderdelen, die elkaar afwisselen:

- onderzoeken werknemersvaardigheden door het verrichten van arbeid (vooral productiematige werkzaamheden);
- maken van testen/vragenlijsten over persoonlijkheid in relatie tot werk, beroepsinteresses en persoonlijke flexibiliteit;
- taaltoets;
- cognitieve capaciteitentesten om het werk- en denkniveau in beeld te brengen;
- diverse gesprekken met de assessor over onder andere de sociale context, motivatie en testresultaten;
- empowermenttraining.

Na het assessment worden samen met de deelnemer de trajectdoelen bepaald en worden afspraken gemaakt over de wijze waarop deze gerealiseerd gaan worden. Standaard onderdeel van dit traject is

een werkstage binnen of buiten de muren van Paswerk aangevuld met (job)coaching. Daarnaast kan deelgenomen worden aan trainingen zoals arbeidsmarktorientatie, assertiviteit, vitaliteit en werknemersvaardigheden. Ook kan eventueel nog aanvullende scholing ingezet worden zoals taxipas, heftruck, VCA etc.

Zorgonderzoek

Het zorgonderzoek is bedoeld voor cliënten met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt. Doel van het zorgonderzoek is in een omgeving van arbeidsmatige dagbesteding te onderzoeken of cliënt nog geactiveerd kan worden richting betaald werk of dat (arbeidsmatige) dagbesteding aan de orde is. In dit geval wordt de indicatie door ons aangevraagd en heeft de cliënt de keuze om bij Werkdag of elders zijn dagbesteding in te vullen. De methodiek die gebruikt wordt bij het zorgonderzoek is de interactieve intake aangevuld met een observatieperiode.

Werken aan Werk

Het traject Werken aan Werk is bedoeld voor werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt die binnen circa 6 maanden klaar zijn om de stap naar betaald werk te maken. Om dit in te kunnen schatten, start dit traject met een assessment (zie onder actiefstage). Inhoudelijk toont dit traject veel overeenkomsten met de actiefstage, met als voornaamst verschil de duur van het traject. De actiefstage duurde gemiddeld 1 tot 2 jaar, terwijl het traject Werken aan Werk maximaal 6 tot 9 maanden duurt.